

Synspunkter, dialog, debat, bokanmeldelser

Kirsten Poulsgaard: *Lyst til læring – om at opdage verden med børn*
Frederiksberg: Frydelund 2013, 160 s.
ISBN-13: 9788771181579

Anmeldt av: Kirsten Elisa Petersen
Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)
Aarhus Universitet, Danmark

Bogen sætter fokus på små børns leg og læring gennem barndomslivet i daginstitutionen inden skolegang påbegyndes. Bogens afsæt er et udviklingspsykologisk perspektiv på små børns udvikling og læring, mere præcist et kulturhistorisk perspektiv, hvor fokus netop er på børns egen aktive tilegnelse af deres omverden som grundlag for udvikling og læring.

Bogen består af 6 kapitler, hvoraf de første kapitler er lettilgængelige teoretiske perspektiver på børns læring og udvikling, især med udgangspunkt i det kulturhistoriske perspektiv. I de indledende kapitler præciseres læringsbegrebet til at omfatte to processer: den ene proces omfatter børns samspil med deres omverden, den anden proces omfatter børns psykiske bearbejdning af indtryk fra de samspil som de indgår i (s. 12). Netop dette teoretiske perspektiv ligger til grund for bogens øvrige kapitler, der på forskellig vis giver eksempler på børns læring og udvikling, i et aktivt samarbejde med de voksne i daginstitutionen.

Således præsenteres et kapitel der fokuserer på matematikken og på børns måder at lære gennem leg, når der er tal involveret, og hvordan voksne kan medvirke til denne læringsproces. Hertil belyses en række forskningsundersøgelser, som med-

virker til at belyse børns håndtering af matematik. F.eks. betones, med grundlag i en forskningsundersøgelse fra Finland om helt små børn i alderen 2–3 år, hvor resultaterne peger på at matematik bruges af småbørnene inden for tre områder: dels for at opretholde sociale spilleregler, for at beskrive verden og som redskaber til problemløsning (s. 51).

I det følgende kapitel sættes der fokus på naturen og voksnes muligheder for at stimulere børns nysgerrighed gennem aktiv deltagelse i naturen. Her gives ligeledes som i forrige kapitel en lang række inspirerende eksempler på, hvordan voksne kan tilrettelægge aktiviteter ude i naturen, som kan fange børns nysgerrighed og interesse, og ligeledes underbygget af en række forskningsresultater, hvor der har været fokus på emnearbejde som et eksempel på aktiviteter der stimulerer børns nysgerrighed.

I det femte kapitel i bogen sætter forfatteren fokus på børns udvikling af sprog og betoner at børn lærer sig sprog ved at anvende det i sociale sammenhænge, hvor sproget har en meningsfuld funktion. Kapitlet er rigt illustreret med eksempler fra den pædagogiske praksis, hvor børn og voksne arbejder sammen om børns sprogudvikling. Det rummer samtidig en række meget interessante forskningsundersøgelser, hvor sprog udvides til også at omfatte tegnsprog, billedsprog, kropssprog og filmsprog – alle interessante eksempler, der viser hvordan der kan arbejdes med sprog i både vuggestue og børnehave.

I det sjette og sidste kapitel i bogen, sætter forfatteren fokus på udvikling af børns medbestemmelse og demokrati, gen-

nem livet i vuggestuen og børnehaven. I den sammenhæng betones, at også gennem tiden i daginstitutionen skal børn lære den demokratiske livsform, hvilket i praksis betyder, at børn skal have plads og rum til at lære at give deres meninger til kende, opleve at få indflydelse og være med til at kunne ændre på ting, gennem deres aktive deltagelse. I dette kapitel gives en lang række eksempler fra forskningsundersøgelser der har haft fokus på børns medbestemmelse i daginstitutionen, herunder også balancen mellem børns medbestemmelse og voksnes styring af børns hverdag i daginstitutionen. Her gives f.eks. et eksempel på en dansk forskningsundersøgelse der har undersøgt børns medbestemmelse i daginstitutionen, og belyser, hvorledes de voksne i de udforskede daginstitutioner,

stort set er dem der bestemmer hvilke aktiviteter der skal foregå, vel og mærke uden at medinddrage børnenes udtryk og interesser. Resultaterne fra denne undersøgelse, viser dog at børn alligevel forsøger at trænge igennem med deres egen stemme, og får indflydelse på de forskellige aktiviteter.

Denne bog er relevant for den pædagogiske praksis, og kan fint anvendes i hverdagen, som oplæg til personalemøder, og udvikling af den pædagogiske praksis. Den indeholder ligeledes mange referencer til flere interessante undersøgelser på børneområdet, som ligeledes kan medvirke til yderligere inspiration af den pædagogiske praksis, og didaktiske overvejelser over pædagogiske indsatser der fremmer børns udvikling og læring.